

DIFICULTATS D'APRENTATGE

Prof. M. Jesús Comellas
Curs 2000-2001

- *Objectius generals*

1. Promoure una anàlisi de diferents situacions d'aprenentatge especialment pel que fa a matèries instrumentals per tal de trobar els criteris que han de determinar si hi ha o no dificultats. Caldrà tenir present la situació de l'escola, les necessitats dels alumnes: formació, aprenentatges, adaptació a aquesta situació, les diferents etapes de l'educació obligatòria
2. Fer una anàlisi de la institució escolar: PCC, metodologies, actituds, aspectes processuals com a elements determinants del procés d'aprenentatge.
3. Fer una anàlisi de les àrees curriculars bàsiques per tal de poder determinar el què s'ensenya, com s'avalua així com els criteris d'aquesta avaluació (aprenentatges significatiu, transferència...) per tal de determinar el procés d'aprenentatge de les competències necessàries.
4. Analitzar els aspectes bàsics de l'aprenentatge: Atenció, Percepció, Memòria, Espai-temps, Àrea verbal, des d'una perspectiva més psicopedagògica que psicologista, com a factors bàsics tant de l'èxit com de les dificultats
5. Fer una anàlisi de possibles enfocaments actuals: Estratègies, Competències, Competències transversals, modificabilitat cognitiva... per tal de trobar formes d'intervenció escaients (participació del propi alumnat-construcció del coneixement...)

Metodologia

Es partirà d'una sèrie de conceptes bàsics que s'exposaran a classe.

Es farà un debat d'aquests conceptes per tal de veure'n les diferents implicacions, repercussions i intervenció.

Es dividirà el grup per fer l'anàlisi aprofundit d'un tema en el que es donin dificultats d'aprenentatge.

En base a aquest treball dels grups es farà: anàlisi de la realitat, avaluació de les dificultats i, de forma especial, s'establiran els procediments d'intervenció psicopedagògica per tal que, en un futur, es puguin donar orientacions als clastres prevenint les dificultats i tractant les que hagin aparegut.

Avaluació

Es farà seguint tres criteris:

- 1.- Avaluació del treball del grup, seguit en diferents fases

- 2.- Anàlisi de les diferents aportacions dels grups
- 3.- Participació a classe

Temari:

- 1.- Perfil de l'alumnat de dificultats d'aprenentatge
- 2.- Les dificultats en les aptituds bàsiques:
 - 2.1. Atenció. Variables, (TDAH) Dèficit d'Atenció amb o sense Hiperactivitat
 - 2.2. Percepció
- 3.- Dificultats en les àrees instrumentals.
 - 3.1. Àrea de llenguatge
 - 3.1.1. Aprenentatge lector
 - 3.1.2. Aprenentatge escrit
 - 3.1.3. Trastorns en aquests aprenentatges
 - 3.2. Àrea matemàtica
 - 4.1. La numeració
 - 4.2. Els problemes
 - 4.3. Les mesures
- 4.- Les dificultats en el desenvolupament psicomotriu
 - 4.1. Esquema corporal
 - 4.2. Organització espai-temporal
- 5.- El raonament
 - 5.1. Raonament abstracte
 - 5.2. Raonament aplicat a diferents camps
- 6.- La mediació
 - 6.1. Models de mediació
 - 6.2. Les competències
 - 6.3. Estratègies

Bibliografia

- Camps, A. (1994) *Context i aprenentatge de la llengua escrita*. Barçaqnova. Barcelona
- Cassany, D. Luna, M. (1997) *Ensenyar llengua*. Graçó. Barcelona
- Castro, P.-Santana, D. (1996) *Leer y escribir con sentido*. Visor. Barcelona
- Comellas, M.J. (1998) *Las habilidades básicas del aprendizaje*. EUB. Barcelona
- Comellas, M.J. (1994) Las estrategias de aprendizaje: un planteamiento metodológico en VV.AA *El niño y la escuela. Dificultades escolares*. 105-113. Laertes. Barcelona

- Comellas, M.J. : (1995) La gestión mental: una estrategia innovadora per afrontar els procediments. *Educar* 19. 107-114
- Comellas, M.J. (1995) La educación psicomotriz. Una alternativa pedagógica en VV.AA *La salud en la guardería y la escuela* 291-301. Laertes
- Comellas, M.J. (1998) La orientación en los procesos de enseñanza-aprendizaje. En Bisquerra, R. (coordi) *Modelos de Orientación e intervención psicopedagógica*. 261-272 . Praxis. Barcelona
- Comellas, M.J. (1999) El aprendizaje cooperativo en la Universidad: una experiencia de trabajo intergrupar. En VV.AA *Planificación y gestión de instituciones de formación*. 374/35- 42 Praxis . Barcelona
- Comellas, M.J. (2000) La prevención de las dificultades de escritura. Análisis de variables aptitudinales y actitudinales y propuestas de intervención en VV.AA. *La atención a las necesidades educativas especiales: de la Educación infantil a la Universidad* 133 -143 Universidad de Lleida. Lugar de publicación: Lleida
- Comellas, M.J.- Perpinyà, A. (2000) : *Psicomotricidad en Educación Infantil. Recursos pedagógicos*. Ceac Barcelona
- Comellas, M.J. (2000): El aprendizaje en la escuela: más allá de las dificultades. En VV.AA: (en premsa) *Tempore*. Barcelona
- Cor, P. (1996) *Escriure bé*. Ed. 62. Barcelona
- Delval, J. (2000) *Aprender en la vida y en la escuela*. Morata. Madrid
- Jorba, J.-Casellas, E. (1996) *La regulació i l'autoregulació dels aprenentatges*. ICE. Bellaterra.
- Kozulin, A. (2000) *Instrumentos psicológicos. La educación desde una perspectiva sociocultural*. Paidós. Barcelona
- Langer, E. (1999) *El poder del aprendizaje consciente*. Gedisa. Barcelona
- Meirieu, P. (1992) *Aprender sí pero cómo?* Octaedro. Barcelona
- Nisbet, J.-Shucksmith, J. (1987) *Estrategias de aprendizaje*. Santillana. Madrid
- Pagés, V. (1998) *Un tramvia anomenat text*. Empúries. Barcelona.
- Podall, M.-Comellas, M.J. (1996) *Estrategias de aprendizaje aplicadas al campo verbal y matemático*. Laertes. Barcelona
- Tedesco. (1999) *El nuevo pacto educativo*. Anaya. Madrid
- VV.AA (2000) *Educar a la secundària*. Eumo: Vic.